

חגים בראי חברתי - יהודי

חגי תשרי

ראש השנה ויום הכיפור:

בין בקשת סליחה למחילה:

נבחן את מנהג בקשת הסליחה מההורים בערב יום הכיפורים לאורן של מערכות יחסים שיש בהן בקשת סליחה וקושי לסלוח.

בין אדם לחברו:

"עבירות שבין אדם למקום, יום הכיפורים מכפר; שבין לבין חברו - אין יום הכיפורים מכפר, עד שינצח את חברו" (משנה, יומא ת, ז).

במפגש נעמוד על המתח בין העבירות שבין אדם למקום לבין העבירות שבין אדם לחברו, ונבדוק את התלות ההדדית המתקיימת ביניהן.

סוכות:

ארבעת המינים:

מנהג נטילת ארבעת המינים מתפרש במסורת כמשל לדרך שבה ניתן ליצור חברה שבה גיוון אנושי וחומות הפרדה נמוכות.

במפגש נכיר את הקשר בין התבדלות גיאוגרפית, לחיוב לבנות סוכה בתחילת הסתיו.

נר איש וביתו:

נלמד על תפקיד המשפחה בשימור המסורת והעברתה ועל שימור המסורת ככלי לחיזוק המעמד החברתי.

בין נר דולק ללהבה בוערת:

שורשי מצוות הדלקת הנרות בחנוכה מגלים כי הוצעה דרך נוספת להדלקת הנרות. שתי הדרכים שהוצעו להדלקת הנרות מקבלות משמעות ייחודית בהקשר לשינוי ותיקון חברתי, הנלחמות בחושך באמצעות אור בעוצמות שונות ובתהליכים שונים.

לאכול וליהנות – כולם חייבים:

מנהג אכילת הפירות בט"ו בשבט מגדיר את האכילה וההנאה בכלל כערך הנפגש באחריות לעני. ערכים אלה עולים ממנהגי החג וממצוות מתנות עניים. נבקש לדון דווקא בקשר בין שני הערכים הללו ולא בהתנגשותם.

פורים

מיד ליד:

דרך ייחודית העולה ממנהג הנתינה מיד ליד בפורים, חוברת לסיפור מנהיגותה של אסתר במגילה, וביחד הם סוללים דרכים להובלת שינוי חברתי.

אסתר המלכה – מהפך:

סיפור המגילה מתאר את המהפך שעברה אסתר מאדישות וחוסר מעורבות למנהיגות ונטילת אחריות, ומעורר אותנו לבדוק מתי אנחנו בוחרים להיות מעורבים ומתי אדישים, וממה המחירים האישיים שגובה נטילת אחריות.

גלגל חוזר בעולם:

עיון במנהגם הייחודי של יהודי צפון אפריקה לסובב את קערת הפסח מעל ראשי המסובים בזמן אמירת "הא לחמא עניא", מוביל לביור משמעותי חינוכיות הקשורות ללימוד, צדקה וחסד.

יום העצמאות

לכמה מולדת זקוק האדם?

תולדות היהודים בתפוצות תבל לעומת החיים בבית הלאומי מועמדים אלו מול אלו, ומציבים שאלות נוקבות בנוגע לקשר שבין יהדות, חברה ומדינה.

ל"ג לעומר

הילולא לבר יוחאי :

ל"ג בעומר נקשר במסורת לדמותו של רבי שמעון בר יוחאי ולהילולא הנערכת לכבודו. סביבם מתקיים דיון על הדרה חברתית והפנמתה ועל יישומם של ערכים חדשים-ישנים בתהליך של תיקון.

חיבור – תיקון – חיבור:

מנהג תיקון ליל שבועות משקף שורה של ערכים, המחברים בין עולמות שונים, ואשר ניתן ליישם בתהליך תיקון אישי וחברתי.

מסירה ומסורת:

חג מתן תורה מזמן לנו שאלות הנוגעות לדרכי הנחלת המסורת והערכים הכלולים בה מדור לדור.

רות ובוועז מצדקה לצדק:

במפגש ננסה לברר מדוע המגילה נקראת דווקא על שמה של רות, מדוע זכתה להיות סבתו של דוד המלך, ומה מסמלת דמותו של בוועז.

נתינה וקבלה במגילת רות:

שאלות סביב מידת האחריות שנושאת החברה כלפי העניים החיים בקרבה וסביב מערכת היחסים בין הנותן והמקבל צצות ועולות לאורך כל השנה, אולם מגילת רות מאפשרת לנו לעסוק בשאלות אלו מזווית נוספת.

בין ט"ו באב לפמיניזם:

נכיר את מקורות החג המלמדים על דרכים אפשריות לחיזוק מעמד הנשים ומעמדן של אוכלוסיות מוחלשות בכלל.

